

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Запорізький державний технічний університет

Методичні вказівки з практичних робіт
та самостійної роботи студентів
з дисципліни «Банківські операції»
для спеціальності 6.030508 «Фінанси і кредит»
з подальшою можливістю навчання
за спеціалізацією 7.03050801 «Фінанси і кредит»
всіх форм навчання

Частина 1

2014

Методичні вказівки з практичних робіт та самостійної роботи студентів з дисципліни «Банківські операції» для спеціальності 6.030508 «Фінанси і кредит» з подальшою можливістю навчання за спеціалізацією 7.03050801 «Фінанси і кредит» всіх форм навчання / частина 1 Укл. к.е.н., доц. О.Ф.Андросова, ст. викладач О.В. Шестопалова – Запоріжжя: ЗНТУ, 2014,-121 с.

Укладачі: О.Ф. Андросова, к.е.н. доцент,
О.В. Шестопалова, ст.викладач.

Рецензент: Ж.К. Нестеренко, професор, к.е.н.

Відповідальний за випуск: О.Ф. Андросова, к.е.н. доцент

Затверджено
На засіданні кафедри
«Фінанси і банківська справа»
Протокол №10
Від 20.06.2014р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ.....	7
1.1 Завдання для засвоєння лекційного курсу з відповідних тем.....	7
ТЕМА 1. СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ.....	10
ТЕМА 2. ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ....	14
ТЕМА 3. РОЗРАХУНКОВО-КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ.....	20
ТЕМА 4. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ З ВЕКСЕЛЯМИ.....	21
ТЕМА 5. КРЕДИТНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ.....	41
ТЕМА 6. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ.....	42
ТЕМА 7. БАНКІВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЇ.....	44
ТЕМА 8. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ.....	48
ТЕМА 9. НЕТРАДИЦІЙНІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА ПОСЛУГИ	
ТЕМА 10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ...50	
2 ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ».....	58
ЛІТЕРАТУРА.....	63

ВСТУП

В основу кредитно-рубіжної системи організації навчального процесу покладена послідовно-паралельна система, досвід застосування якої у провідних ВНЗ України показує, що вона дозволяє:

- інтенсифікувати навчальний процес;
- систематизувати освоєння навчального матеріалу;
- встановити зворотній зв'язок з кожним студентом на визначених етапах навчання;
- ефективно контролювати та своєчасно корегувати навчально-виховний процес;
- підвищити мотивацію учасників навчального процесу;
- зменшити пропуски навчальних занять;
- психологічно розвантажити студентів у процесі завершення семестру.

При розробленні цього Положення враховано засади Європейської кредитно-трансфертної та акумулюючої системи (ЄКТАС).

Кредитно-трансфертна технологія організації навчального процесу на поточний час з однією із найбільших сучасних технологій, яка дозволяє забезпечити:

- підвищення якості освіти в умовах інформаційного суспільства;
- забезпечення освітньої мобільності кожного громадянина як

з точки зору навчання в різних навчальних закладах, так і навчання протягом усього життя;

- надання випускникам конкурентоспроможності на європейському та світовому ринках праці.

На сучасному етапі економічного розвитку. В умовах трансформації національної економіки, серед проблем, пов'язаних з виходом України з кризового стану, важливе місце посідає завдання формування ефективної банківської системи. Як найважливіший елемент відтворювальної структури економіки банківські установи організують рух і перерозподіл ресурсів суспільства в їх грошовому виразі. Через банківську систему проводять грошові розрахунки і платежі господарюючих суб'єктів та населення в цілому. Саме комерційні банки виконують важливу функцію мобілізації тимчасово вільних грошових ресурсів і перетворення їх у реальний капітал, здійснюючи різноманітні кредитні, інвестиційні та інші операції і забезпечуючи, таким чином, потреби економіки в додаткових ресурсах. Серед суб'єктів фінансово-господарської діяльності комерційні банки це саме та галузь, яка повинна бути спроможна своєчасно прогнозувати динаміки економічної кон'юнктури, а також якнайшвидше та досить гнучко реагувати на будь-які зміни, що відбуваються на фінансовому ринку.

Становлення банківської системи тісно пов'язане зі створенням ефективного механізму управління банківською діяльністю, дієвої системи регулювання і контролю банківських операцій. Це, у свою чергу, потребує глибокого вивчення основ сучасної банківської

справи, дослідження сутності й особливостей надання різноманітних банківських послуг, відстежування та врахування міжнародного досвіду, а також перспективних можливостей розвитку фінансово-кредитної системи України в цілому.

Останні десятиріччя корінним чином змінили погляди на банки та банківську діяльність. З одного боку, це обумовлено можливими практично миттєвими змінами умов функціонування банків. З іншого - все очевидніша інтеграція банківських систем, фінансова конкуренція, що посилюється, розвиток інформаційних технологій зводять нанівець традиційні методи здійснення банківських операцій. У зв'язку з цим у сучасних умовах банки досить швидко еволюціонують щодо використовуваних методів управління, тому на сьогодні важливого значення набувають проблеми формування класу високопрофесійних менеджерів-банкірів, спроможних здійснювати ефективне управління банківською діяльністю в умовах нестабільності й значних коливань на фінансових ринках та жорстких регулятивних обмежень. Це потребує постійного вивчення та аналізу способів та підходів до здійснення банківських операцій.

1 САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання навчальної та навчально-методичної літератури;
- вивчення законодавчих актів, що регулюють фінансову діяльність;
- розв'язування задач по відповідних темах курсу;
- підготовка індивідуальних робіт по відповідних темах курсу згідно із завданнями, викладеними в Збірнику виробничих ситуацій з навчальної дисципліни «Банківські операції».

Контроль за самостійною роботою студентів здійснюється шляхом розв'язування задач у часи, відведені для консультацій, та перевірки якості виконаних Індивідуальних завдань.

1.1 ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗАСВОЄННЯ ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ З ВІДПОВІДНИХ ТЕМ

ТЕМА 1. СТВОРЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Задача № 1

До територіального управління НБУ для реєстрації комерційного банку надійшли такі документи:

- 1) заявка про реєстрацію банку;
- 2) установчий договір;
- 3) статут банку;
- 4) протокол установчих зборів;
- 5) бізнес-план;
- 6) копія звіту про результати підписки на акції;
- 7) договір про оренду приміщення терміном на два роки;
- 8) копії платіжних документів про сплату внесків до статутного капіталу. Визначте: 1 - достатність документів для реєстрації комерційного банку; 2 - яке рішення прийме територіальне управління НБУ після розгляду пакета документів.

Задача № 2

До територіального управління НБУ надійшов повний пакет документів для реєстрації регіонального комерційного банку. Копії платіжних документів про сплату внесків до статутного фонду свідчать, що платежі здійснені в сумі 2 мли євро.

Вкажіть: 1 — яке рішення може бути прийняте управлінням НБУ; 2 — в яких випадках НБУ може відмовити в державній реєстрації банку.

Задача № 3

До НБУ надійшло від комерційного банку клопотання про видачу банківської ліцензії. Згідно з поданими документами встановлено, що банк - незабезпечений достатньою мірою комп'ютерною технікою.

Вкажіть: 1 — яке рішення буде прийняте НБУ щодо надання банківської ліцензії; 2 — дотримання яких умов надає банку право отримати банківську ліцензію.

Задача № 4

До НБУ звернувся комерційний банк з клопотанням про видачу письмового дозволу на здійснення операцій з валютними цінностями. Підрозділ, який виконуватиме ці операції, буде створений відразу ж після отримання письмового дозволу.

Вкажіть: 1 — чи буде виданий письмовий дозвіл комерційному банку;

— назвіть умови отримання письмового дозволу.

Задача №5

До НБУ звернувся комерційний банк з клопотанням про видачу письмового дозволу на здійснення операцій з валютними цінностями в частині ведення кореспондентських рахунків банків (нерезидентів) у грошовій одиниці України. Рівень регулятивного капіталу банку становить

млн. євро. Усі необхідні документи для одержання дозволу надані:

Вкажіть: 1 — як поступить НБУ щодо видачі дозволу; 2 - за яких умов може бути отриманий письмовий дозвіл.

Задача № 6

До НБУ звернувся комерційний банк з клопотанням про видачу письмового дозволу на здійснення операції з банківськими металами на міжнародних ринках. Комерційний банк уже має письмовий дозвіл на здійснення операцій з валютними цінностями в частині здійснення інших операцій з валютними цінностями на міжнародних ринках. Строк роботи банку з банківськими металами на валютному ринку України становить 10 місяців.

Рівень регулятивного капіталу 5 млн. євро.

Вкажіть; 1 — чи буде надано дозвіл; 2 — за яких умов може наданий дозвіл.

ТЕМА 2. ФОРМУВАННЯ РЕСУРСІВ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Задача № 7

Комерційний банк виконує операції за вкладами населення, яким належить значне місце в банківських ресурсах. Тому значна увага приділяється прогнозуванню залишків вкладів. За II квартал банк мав такі показники, млн. грн.: середньоквартальний залишок вкладів — 62,1; оборот за прибутками — 32,2; оборот за видатками — 26,0; залишок на початок кварталу — 124,0; залишок на кінець кварталу — 130,0.

Вкажіть, які вклади від населення можуть приймати банки?

Визначте середній строк зберігання вкладів, рівень їх осідання та оборотність.

Задача № 8

Комерційний банк станом на 1 квітня мав 5 млн. грн. власних та 20 млн, грн. залучених ресурсів. Кредитні вкладення становили 23 млн. грн.

Вкажіть, що таке банківські ресурси?

Визначте розмір надлишку (нестачі) банківських ресурсів.

Яким чином регулюються Національним банком України розміри банківських ресурсів?

Задача 9

АКБ «Кредит» виконує операції із залучення грошових коштів підприємств та населення до вкладів. На 1 квітня залишки коштів на депозитних рахунках підприємств становили 2,1 млн. грн., а на рахунках Громадян — 4,5 млн. грн. 2 квітня обороти за прибутками до вкладів становили 0,3 млн. грн., а за видатками — 1,9 млн. грн. Цього самого дня закінчився строк депозитної угоди на 0,6 млн. грн., і валюту депозиту разом з обчисленими відсотками, що становили 0,1 млн. грн., було перераховано через кореспондентський рахунок банку на розрахунковий рахунок підприємства.

Визначте розмір депозитів і вкладів, які можуть бути використані банком як ресурси.

Назвіть напрями використання банківських ресурсів.

Поясніть, які ресурси вигідніші для банку — власні чи залучені?

Задача № 10

В АКБ «Аркада» стан банківських ресурсів характеризується такими даними, млн. грн.:

№	Показники	Варіанти		
		1	II	III
1	Прибуток банку	1500	1600	1700
2	Фонди банку	50	55	60 000
3	Кошти на рахунках	89	78	98 000
4	Вклади громадян	1000	1500	2000
5	Кошти, одержані від інших	1350	-	1500
6	Інші пасиви	2350	1800	1800
7	Короткострокові кредити	130	133	162
8	Довгострокові кредити	80		1600
9	Відвернені кошти за рахунок прибутку	1500	4400	1000
10	Кредити, надані Іншим	5000	4000	-
11	Каса	400	400	300
12	Інші активи	500	200	600

1. Визначте розмір надлишку або нестачі банківських ресурсів.
2. Яких заходів має вжити банк в кожному конкретному

випадку?

Задача № 11

Статутний фонд комерційного банку становить 10 млн. грн. і сформований за рахунок: грошові внески акціонерів — 8 млн. грн.; передача приміщення, де знаходиться банк, — 2 млн. грн. Крім того, частка грошових внесків окремих засновників у статутному фонді становила: МП «Березань» — 11 %, ПП «Осокор» — 36%, фабрика тканин — 34 %.

Вкажіть, чи були порушення грі формуванні статутного фонду банку і якщо так, то поясніть, які конкретно.

Задача № 12

Комерційний банк здійснив емісію акцій номінальною вартістю 10 грн. і загальною кількістю 200 тис. штук. Із загальної кількості емітованих акцій 80 тис. були реалізовані за ціною 12 грн. за одну акцію.

Визначте розмір статутного фонду та емісійного доходу банку від емісії акцій.

Задача № 13

Валові доходи комерційного банку за звітний рік становили 35 млн. грн., а валові витрати — 27 млн. грн. Податок на прибуток — 30 %. Відрахування до резервного фонду встановлені загальними зборами акціонерів у розмірі 4 %, а законодавством України — у розмірі 5 %.

Визначте розмір відрахувань до резервного фонду комерційного банку.

ТЕМА 3. РОЗРАХУНКОВО-КАСОВІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ

Задача № 14

25 травня швейна фабрика здала до банку платіжне доручення , на 109 000 грн. для перерахування коштів текстильному комбінату за отриману 7 травня сировину. Коштів на розрахунковому рахунку фабрики достатньо для здійснення операції.

Яке рішення прийме банк щодо платіжного доручення?

Які заходи економічного впливу вживаються за несвоєчасність оплати і подання платіжного доручення до банку?

Задача № 15

Комбінат «Київдрев» здав до установи банку для акцепту платіжне доручення на 250 000 грн. для переказу через підприємство * зв'язку заробітної плати працівникам, які знаходяться у відрядженні в Іншому місті.

1. Коли застосовуються розрахунки через підприємства зв'язку?
2. Який порядок розрахунків платіжними дорученнями через підприємства зв'язку?

Задача № 16

Чернігівський текстильний комбінат відвантажив Київській

швейній фабриці сировину на суму 150 000 грн. Розрахунки здійснюються із застосуванням платіжних вимог-доручень, Фабрика акцептувала платіжну вимогу-доручення і здала до свого банку. Коштів на розрахунковому рахунку немає.

.Поясніть сутність розрахунків із застосуванням платіжних вимог-доручень. Що зробить банк платника з платіжною вимогою-дорученням?

Задача № 17

Київська швейна фабрика отримала від Чернігівського текстильного комбінату платіжну вимогу-доручення на 540 000 грн. Однак з'ясувалось, що договором передбачалось відвантаження продукції на 320 000 грн. Коштів на розрахунковому рахунку фабрики достатньо.

1.Якими можуть бути дії фабрики щодо платіжної вимоги-доручення, отриманої від комбінату.

2.Який документ регламентує порядок і строки подання до банку акцептованої платником платіжної вимоги-доручення?

3. Як вирішуються суперечки між постачальником і покупцем при цій формі розрахунків?

Задача № 18

Вишневський молочний комбінат і Центральний гастроном Києва уклали угоду про розрахунки в порядку планових платежів. Платежі перераховуються щоденно, виходячи з плану поставок молочної

продукції. У квітні передбачені поставки на суму 26 000 грн. Уточнення розрахунків

проводиться двічі на місяць — 1-го і 16-го числа. За першу половину квітня поставки молочної продукції становили 16 000 грн., за другу — 12000 грн. Планові платежі перераховувались своєчасно і повністю.

1. На основі яких документів проводиться перерахування планових платежів?

2. Визначте суму одноденного планового платежу за квітень.

3. Уточніть розрахунки між молочним комбінатом і гастрономом за першу і другу половини місяця.

4. Вирахуйте розмір найближчого планового платежу після кожного уточнення за половину місяця.

Задача № 19

Меблева фабрика розраховується з Київенерго за електроенергію плановими платежами. Споживання електроенергії в III кварталі передбачено в сумі 180 000 грн. Періодичність перерахування планових платежів за угодою — один раз на 5 днів (5, 10, 15, 20, 25, 30 числа кожного місяця), Фабрика протягом липня виписала 6 платіжних доручень і перерахувала на розрахунковий розрахунок Київенерго планові платежі в обумовлених розмірах. Вартість фактично використаної електроенергії за липень становила 39 200 грн.

1. Визначте розмір планового платежу, який повинен бути перерахований за кожний платіжний період III кв.

2. Зробіть перерахунок між Київенерго і фабрикою за липень.

Задача № 20

Київський молокозавод № 2 і Центральний гастроном укладі угоду про розрахунки по сальдо зустрічних вимог. Розрахунковий період згідно з угодою передбачений 10 днів. Звірку розрахунків покладено на молокозавод. За період з 1 по 10 жовтня по ставки молочної продукції заводом Центральному гастроному становили 170 820 грн. За цей же період Центральний гастроном повернув молокозаводу склотару на 82 400 грн.

1. Визначте сальдо взаємних вимог станом на 11 жовтня.
2. Які платіжні документа повинен здати молокозавод до свого банку?
3. Вирахуйте відсоток заліку за першу декаду жовтня.

Задача № 21

Київська меблева фабрика звернулася в банк в Києві з проханням відкрити акредитив за рахунок власних коштів для розрахунків з Волинським ліспромгоспом на суму 950 грн., банк якого знаходиться в Луцьку. Акредитив фабрика просить виставити в банку постачальника.

1. Назвіть види акредитивів.
2. Поясніть суть розрахунків акредитивами.
3. Що зробить банк із заявою меблевої фабрики?
4. Чи дозволено виставляти акредитив за рахунок власних коштів і банківського кредиту одночасно?

Задача № 22

Київська меблева фабрика виставила покритий акредитив у банку Луцька для розрахунків з Волинським ліспромгоспом на суму 950 грн. Дата закриття акредитиву 30 квітня. 20 квітня ліспромгосп подав до свого банку реєстр рахунків про відвантаження фабрики лісоматеріалів на 450 грн.

1. Які строки дії акредитива?
2. Що зробить банк постачальника, одержавши від нього реєстри рахунків?
3. як поступить банк з невикористаною сумою акредитива (500 грн.) 30 квітня?

Задача № 23

Завод «Укркабель» звернувся до банку з проханням видати чекову книжку на 80 000 грн. для розрахунків з постачальниками сировини. Коштів на розрахунковому рахунку достатньо.

1. Назвіть види чеків, які застосовуються при розрахунках.
2. Який термін дії чекової книжки?
3. Який термін дії чека?
4. Чи є при розрахунках чеками гарантія платежу?
5. Як поступить банк заводу «Укркабель» з заявою на покупку чекової книжки?

Задача № 24

Київська швейна фабрика отримала сировину на Чернігівському текстильному комбінаті на суму 79 000 грн. Розрахунки проводяться чеками. Яка техніка розрахунків чеками?

Задача № 25

До установи банку 5 червня звернулись: домобудівельний комбінат, в якого закінчився термін дії чекової книжки, але залишилося 10 (Використаних бланків чеків; швейне об'єднання, в якого при повному Використанні чеків з чекової книжки залишився вільний ліміт на 15 000 грн.

1. Назвіть дії банку в кожному випадку.
2. Який термін дії розрахункової чекової книжки?
3. Вкажіть термін пред'явлення чека чекоутримувачем до банку.

Задача № 26

Пан Петров для покупки музичного центру отримав в банку чек на суму 50 000 грн, а пан Іванов для покупки холодильної камери — 60000грн.

Після відвідування магазину виявилось, що музичний центр коштує 15000 грн., а холодильники всі уже продані.

1. Як поступлять Іванов і Петров зі своїми чеками?
2. Який термін дії таких чеків?

ТЕМА 4. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ З ВЕКСЕЛЯМИ

Задача № 27

Банк урахував вексель на суму 3 000 грн. за 70 днів до терміну оплати. Проста облікова ставка 12 %. Кількість днів у році - 360.

Визначте дисконт і вартість векселя при обліку, урахувавши темп місячної інфляції, що становить 7%.

Задача № 28

Банк має інформацію, тис. грн.

1. Сума переказного векселя — 700.
2. Термін погашення векселя — 10.11.
3. Дата обліку векселя в банку — 29.09.
4. Облікова ставка — 45.

Визначте: 1 — суму дисконту; 2 — за якою ціною

Задача № 29

Підприємство, яке має заборгованість по позичках під заставу векселів, надало банку відомості станом на 01.11 в яких є такі дані, тис. грн.:

1. Загальна сума векселів — 700.
2. Висоліквідні векселі — 650.
3. Питома вага вартості векселів, які кредитуються в загальній сумі векселів, % — 80.
4. Заборгованість по позичках під векселі станом на 01.11 - 300.
5. Ліміт кредитування — 350.

Розрахуйте можливу суму додаткового кредиту.

Задача № 30

Підприємство 02.04 звернулося в банк за кредитом під заставу векселів і надало банку таку інформацію, тис. грн.:

1. Загальна сума векселів — 900.
2. Високоліквідні векселі — 750.
3. Питома вага вартості векселів, які кредитуються в загальній сумі векселів, що можуть кредитуватися (%) - 70.
4. Заборгованість по позичках під векселі станом на 02.04 - 600.
5. Ліміт кредитування — 650.

Розрахуйте можливу суму додаткового кредиту.

ТЕМА 5. КРЕДИТНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ

Задача № 31

На основі балансу та додатків до нього розрахуйте показники:

- платоспроможності підприємства (коефіцієнт миттєвої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт загальної ліквідності);
- показники фінансової стійкості позичальника (коефіцієнт маневреності, коефіцієнт незалежності);
- показник, що характеризує аналіз грошових потоків позичальника;

- показники рентабельності (рентабельність підприємства, рентабельність реалізованої продукції, рентабельність акціонерного капіталу, рентабельність активів, рентабельність витрат). Проаналізуйте ефективність використання основного та оборотного капіталу позичальника. Зробіть аналіз дебіторсько-кредиторської заборгованості позичальника. Вкажіть, які дані вам необхідно запросити додатково для визначення кредитоспроможності потенційного позичальника та складіть відповідні висновки щодо його надійності.

Баланс станом на 31.12 . 2014р.

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
залишкова вартість	010	51	79
первісна вартість	011	92	155
накопичена вартість	012	(41)	(76)
Незавершене будівництво:	020	523 289	2 066 857
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	299 699	655 393
первісна вартість	031	5 276 876	5 256 542
знос	032	(4 977 177)	(4 601 149)
Дострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035	0	0
первісна вартість	036	0	0
накопичена амортизація	037	(0)	(0)
Дострокові фінансові інвестиції:			

які опубліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	0	0
інші фінансові інвестиції	045	0	47 951
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	0	517
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056	0	0
Знос інвестиційної нерухомості	057	(0)	(0)
Відстрочені податкові активи	060	0	0
Гудвіл	065	0	0
Інші необоротні активи	070	0	0
Будвіл при консолідації	075	0	0
Усього за розділом I	080	823 039	2 770 797
II Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	55 574	64 675
Поточні біологічні активи	110	0	0
Незавершене будівництво	120	53	15 009
Готова продукція	130	328	578
Товари	140	768	363
Векселі одержані	150	0	0
Дебіторська заборгованість за товари, послуги, роботи:			
чиста реалізаційна вартість	160	3 485	557
первісна вартість	161	9 269	9340
резерв сумнівних боргів	162	(5 784)	(8 783)
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
за бюджетом	170	54 481	79 957
за виданими авансами	180	686 141	245 420
з нарахованих доходів	190	0	0
із внутрішніх розрахунків	200	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	89 841	235 555

Поточні фінансові інвестиції	220	0	0
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	5 264	32 233
у т. ч. в касі	231	0	0
в іноземній валюті	240	89	86
Інші оборотні активи	250	39 474	79 488
Усього за розділом II	260	935 498	753 915
III. Витрати майбутніх періодів	270	35	85
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275	0	0
Баланс	280	1 758 572	3 524 797
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300	63 571	63 571
Пайовий капітал	310	0	0
Додатковий вкладений капітал	320	0	0
Інший додатковий капітал	330	223 515	218 557
Резервний капітал	340	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	-171 192	-277 607
Неоплачений капітал	360	(0)	(0)
Залучений капітал	370	(0)	(0)
Накопичена курсова різниця	375	0	0
Усього за розділом I	380	115 894	4 521
Частка меншості	385	0	0
II. Забезпечення таких витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400	99	312
Інші забезпечення	410	0	0
Вписуваний рядок – сума страхових резервів	415	0	0

Описуваний рядок – сума часток перестраховиків у страхових резервах	416	0	0
Цільове фінансування	420	0	0
Усього за розділом II	430	99	312
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440	945 846	2 358 477
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	460	63 555	48 856
Інші довгострокові зобов'язання	470	382 875	374 910
Усього за розділом III	480	1 392 276	2 782 243
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	78 520	0
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510	0	0
Векселі видані	520	0	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	4 836	221 940
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	96 633	393 701
з бюджетом	550	184	6 528
з позабюджетних платежів	560	0	0
зі страхування	570	417	618
з оплати праці	580	789	1 139
з учасниками	590	0	0
із внутрішніх розрахунків	600	0	0
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605	0	0
Інші поточні зобов'язання	610	68 924	113 795
Усього за розділом IV	620	250 303	737 721
V. Доходи майбутніх періодів	630	0	0
Баланс	640	1 758 572	3 524 797

Звіт про фінансові результати за 2012р.

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

I

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції	010	3 882	5 399
Податок на додану вартість	015	(647)	(898)
Акцизний збір	020	(0)	(0)
	025	(0)	(0)
Інші вирахування з доходу	030	(0)	(0)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035	3 235	4 501
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040	(2 980)	(3 985)
Валовий прибуток:	050	255	516
збиток	055	0	0
Інші операційні доходи	060	302 900	487 880
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(45 156)	(28 141)
Витрати на збут	080	(0)	(4)

У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок сільськогосподарської діяльності	061	0	0
Адміністративні витрати	070	(45 156)	(28 141)
Витрати на збут	080	(0)	(4)
Інші операційні витрати	090	181 957	547 089
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок сільськогосподарської діяльності	091	(0)	(0)
Результати від операційної діяльності: прибуток	100	76 042	0
збиток	105	(0)	(86 838)
Доход від участі в капіталі	110	0	0
Інші фінансові доходи	120	0	0
Інші доходи	130	328 043	92 384
Фінансові витрати	140	(246 176)	(69 159)
Витрати від участі в капіталі	150	(0)	(0)
Інші витрати	160	(277 808)	(61 504)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на статті	165	0	0
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування: прибуток	170	0	0
Збиток	175	(119 899)	(125 117)
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176	0	0
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або прибуток від	177	(0)	(0)

переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності			
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180	(0)	(0)
Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185	13 484	0
Фінансові результати від фінансової діяльності: прибуток	190	0	0
Збиток	195	(106 415)	(124 760)
Надзвичайні: доходи	200	0	0
витрати	205	(0)	(0)
Податки з надзвичайного прибутку	210	(0)	(0)
Частка меншості	215	0	0
Чистий: прибуток	220	0	0
збиток	225	(106 415)	(124 760)
Забезпечення матеріального заохочення	226	0	0

Задача № 32

На основі балансу та додатків до нього розрахуйте показники:

- платоспроможності підприємства (коефіцієнт миттєвої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт загальної ліквідності);
- показники фінансової стійкості позичальника (коефіцієнт маневреності, коефіцієнт незалежності);
- показник, що характеризує аналіз грошових потоків позичальника;

- показники рентабельності (рентабельність підприємства, рентабельність реалізованої продукції, рентабельність акціонерного капіталу, рентабельність активів, рентабельність витрат).

Проаналізуйте ефективність використання основного та оборотного капіталу позичальника. Зробіть аналіз дебіторсько-кредиторської заборгованості позичальника. Вкажіть, які дані вам необхідно запросити додатково для визначення кредитоспроможності потенційного позичальника та складіть відповідні висновки щодо його надійності.

Баланс станом на 31.12.2012р.

АКТИВ	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
залишкова вартість	010	0,5	4,0
первісна вартість	011	4,2	8,2
накопичена амортизація	012	3,7	4,2
Незавершене будівництво:	020	411,2	436,2
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	1221,6	1717,6
первісна вартість	031	1443,6	2023,2
знос	032	222,0	305,6
Дострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037		
Дострокові фінансові інвестиції:			
які опубліковуються за методом	040		

участі в капіталі інших підприємств			
інші фінансові інвестиції	045	79,1	79,1
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Справедлива (залишкова) вартість інвестиційної нерухомості	055		
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
Знос інвестиційної нерухомості	057		
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Будвіл при консолідації	075		
Усього за розділом I	080	1712,4	2236,7
II Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	767,1	1227,3
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене будівництво	120		
Готова продукція	130	379,0	618,8
Товари	140	121,0	52,5
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, послуги, роботи:			
чиста реалізаційна вартість	160		
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за рахунками:			
за бюджетом	170	272,6	101,0
за виданими авансами	180	385,0	178,2
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	15,0	6,4
Поточні фінансові інвестиції	220		

Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	23,7	104,6
у т. ч. в касі	231		
в іноземній валюті	240	33,6	17,4
Інші оборотні активи	250	121,2	195,0
Усього за розділом II	260	3438,2	4283,4
III. Витрати майбутніх періодів	270		
IV. Необоротні активи та групи вибуття	275		
Баланс	280	5150,6	6520,1
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300		
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		
Неоплачений капітал	360		
Залучений капітал	370		
Накопичена курсова різниця	375		
Усього за розділом I	380		
Частка меншості	385		
II. Забезпечення таких витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Вписуваний рядок – сума страхових резервів	415		
Описуваний рядок – сума часток	416		

перестраховиків у страхових резервах			
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом II	430		
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530		
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу	605		
Інші поточні зобов'язання	610		
Усього за розділом IV	620		
V. Доходи майбутніх періодів	630		
Баланс	640		

Звіт про фінансові результати за 2012р.

ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції	010		
Податок на додану вартість	015		
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035		
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	040		
Валовий прибуток:	050		
збиток	055		
Інші операційні доходи	060		
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок сільськогосподарської діяльності	061		
Адміністративні витрати	070		
Витрати на збут	080		
Інші операційні витрати	090		
У т.ч. дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок	061		

сільськогосподарської діяльності			
Адміністративні витрати	070		
Витрати на збут	080		
Інші операційні витрати	090		
У т.ч. витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції, одержаний у наслідок сільськогосподарської діяльності	091		
Результати від операційної діяльності: прибуток	100		
збиток	105		
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130		
Фінансові витрати	140		
Витрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на статті	165		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування: прибуток	170		
Збиток	175		
У т.ч. прибуток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	176		
У т.ч. збиток від припиненої діяльності та/або прибуток від переоцінки необоротних активів та групи вибуття у наслідок припинення діяльності	177		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		

Дохід з податку на прибуток від звичайної діяльності	185		
Фінансові результати від фінансової діяльності: прибуток	190		
Збиток	195		
Надзвичайні: доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Частка меншості	215		
Чистий: прибуток	220		
збиток	225		
Забезпечення матеріального заохочення	226		

Задача №33

Банк має таку інформацію, тис.грн.

	I варіант	II варіант	III варіант
Розмір кредиту	120140	180	
Термін позички, діб	2025	30	
Річна ставка простого відсотка	4035	30	

Визначте: 1 – суму процента; 2 – загальний розмір боргу банку.

Задача №34

Банк має таку інформацію, тис.грн.

	I варіант	II варіант	III варіант
Сума довгострокового кредиту	1600	1800	2500
Термін позички, років	3	4	5
Річна відсоткова ставка	20	10	15

Визначте: 1 – величину складних відсотків; 2 – загальну суму боргу.

Задача № 35

Підприємство подало до банку кредитну заявку, в якій міститься така цифрова Інформація, тис грн.

	I варіант	II
Надходження імпортової сировини	3000	2500
Витрати імпортової сировини	за 500	450
Власні обігові кошти	1200	900

1. Потрібна

позичка Визначте:

- а) в якій сумі може бути видана позичка;
- б) граничний термін користування кредитом;
- в) яку форму забезпечення повернення позики доцільно передбачити;
- г) порядок і суму погашення кредиту.

Задача № 36

Підприємство уклало з банком угоду про одержання контокорентного кредиту. Ліміт кредитування на квартал встановлений у розмірі 500 тис. грн..

У першому місяці кварталу на поточному рахунку були проведені такі операції, тис. грн.: платежі — 150; надходження — 100; у другому відповідно — 600 і 500; у третьому — 200 і 350. Кредитове сальдо поточного рахунку на початок кварталу становило 30.

Відсоткова ставка встановлена на рівні 35 % річних. Дебетове сальдо на поточному рахунку було протягом 38 днів у середньому 180 тис. грн. на кінець дня.

Розрахуйте: 1 — заборгованість по позичках на кінець кожного місяця; 2 — суму процентів.

Задача № 37

Банк кредитує комбінату затрати виробництва. Є такі дані станом на 1 червня; тис. грн.:

Залишок виробничих затрат:

- планово—1350;
- фактично—1400.

Списано на собівартість продукції:

- планово — 600;
- фактично — 650.

1. Власні кошти комбінату — 200.

Визначте розмір затрат, які комерційний банк прийме в забезпечення

кредиту.

Задача № 38

Є дані відносно підприємства-позичальника, яке кредитується банком Затрати виробництва, тис. грн.:

Фактичний залишок виробничих затрат— 850.

I. Списано на витрати (собівартість):

фактично — 250;

планово — 300.

Власні кошти позичальника — 200.

Кредиторська заборгованість, що відноситься до затрат—50.

Кредитна лінія, відкрита позичальнику – 400.

Заборгованість по кредиту – 300.

Вирішіть питання про можливість надання позичальнику додаткового кредиту.

Задача № 39

Підприємство в Києві 13 серпня звернулося до банку із проханням про видачу йому кредиту, необхідного для здійснення розрахунків; акредитивна форма, сума акредитиву — 270 тис. грн. Постачальник знаходиться у Полтаві, нормативний термін проходження документів і спецзв'язком між банками —3 дні, строк дії акредитиву в банку-емітенті 30 серпня. Станом на 13 серпня на поточному рахунку підприємства було 120 тис. грн., а вільні банківські ресурси становлять 300 тис. грн.

В якому розмірі банк може надати кредит? Поясніть, чому. Як банк визначає граничний строк погашення кредиту, наданого на відкриття акредитива?

Задача № 40

Заготівельна організація звернулася в банк з проханням видати їй кредит' на липень для розрахунків готівкою із здавачами сільськогосподарської продукції. Для визначення розміру авансового кредиту подано розрахунок, в якому вказані прогнозовані дані по заготівлі на цей місяць, тис. грн.

1. Прогнозований обсяг закупівлі сільськогосподарської продукції у населення — 840. З них сплачується: шляхом безготівкових перерахувань (поштовими переказами, перерахуваннями до ощадного банку на вклади)— 180. Готівкою — 660.
2. Видатки по доставці сільгосппродукції і проведенню закупівель за готівку — 60.
3. Видатки на закупівлю з виручки — 20.
4. Надходження сільгосппродукції від колгоспів — 80.
5. Потребав готівці для розрахунків з населенням і на видатки по веденню закупівель.
6. Термін авансового кредиту 6 днів. Визначте розмір кредиту.

Задача № 41

Підприємство 10.05.14 звернулося до банку з кредитною заявкою надання кредиту на суму 200 тис. грн. для придбання матеріалів у зв'язку із сезонністю роботи постачальників.

Баланс на 01.05.14 містить таку інформацію:

1. Залишки сировини і матеріалів — 280, . .
2. Власні кошти — 30.
3. Неоплачена сировина і матеріали — 40.
4. Заборгованість по позичках під сировину, терміни погашення якої ще не надійшли —10.
5. Кредитна лінія — 200.

Визначте розмір кредиту, що може бути наданий підприємству.

Задача № 42

На основі нижченаведених даних необхідно розрахувати суму резерву для покриття можливих збитків по кредитних операціях, враховуючи те, що резерв по даному кредитному портфелю раніше не формувався, тис. грн.

Сума кредиту	Вид забезпечення кредиту		
	Рухоме, нерухоме майно	Державні цінні папери	Гарантії Кабінету Міністрів України
	150 000	150 000	
	250 000	200 000	250 000
	200 000	80 000	

ТЕМА 6. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

Задача № 43

Загальними зборами акціонерів банку «Форум» прийнято рішення про випуск простих акцій для поповнення статутного фонду.

1. Які види діяльності з випуску та обігу цінних паперів мають право здійснювати комерційні банки?
2. З якого моменту банк може здійснювати діяльність з випуску та обігу цінних паперів?
3. Назвіть умови видачі банкам дозволів на операції з цінними паперами.

Задача № 44

Банк «Форум» подав до Державної комісії з цінних Паперів та фондового ринку заяву на видачу дозволу на здійснення операцій з цінними паперами.

1. Назвіть документи, які повинні бути подані разом із заявою банку.
2. Охарактеризуйте кожний з документів, що повинен бути поданим.

Задача № 45

До Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку 5

жовтня подано комплект документів банком «Зевс» на здійснення операцій з ними паперами.

1. Вкажіть, не пізніше якого терміну повинен бути проведений розгляд поданих документів.
2. В яких випадках може бути відмовлено банку у видачі дозволу на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів?

Задача № 46

В установчих документах банку — торговця цінними паперами виникли зміни.

1. В який термін повинно бути надіслане повідомлення про зміни в установчих документах банку до Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку?
2. У чому полягає суть цього повідомлення?

ТЕМА 7. БАНКІВСЬКІ ІНВЕСТИЦІЇ

Задача №47

Акція підприємства «Дніпро» за минулий рік дала дивіденд у 20 грн., а рівень позичкового відсотка за минулий рік становив 5% річних. У поточному році дивіденд очікується на тому самому рівні, але рівень позичкового відсотка має зрости до 8% річних. Облікова ставка НБУ -11%. Що таке інвестиційні операції комерційних банків?

Визначте курс акцій підприємства в минулому році, а також очікуваний у поточному році. Складіть необхідні висновки.

Задача № 48

Банк має намір інвестувати кошти в акції деяких підприємств:

- 1) Підприємства «Каштан», яке сплачує річний дивіденд 48 грош. од. за одну акцію;
- 2) Товариства «Каштан», яке сплачує річний дивіденд 56 грош. од. з і у акцію.

Приріст майбутніх дивідендів у обох підприємств не очікується, а середня прибутковість акцій на ринку цінних паперів становить 8% річних.

- 1) Яка мета інвестиційної діяльності комерційного банку?
- 2) У чому полягає різниця між інвестиціями та позичками?
- 3) Яка має бути ціна простих (звичайних акцій)?

Задача № 49

Банк випустив привілейовані акції, річний дивіденд на акцію: становить 80 ум. грош. од. Дисконтна ставка подібних акцій на ринку цінних паперів дорівнює 20 %. Визначте ринкову вартість привілейованих акцій. Які фактори ризику властиві банківським інвестиціям?

Задача № 50

Банк випустив 10% облігації номінальною вартістю 200 грн. при рівні позичкового відсотка 10 % річних. Термін погашення облігації — 2 роки.

Визначте курс облігації. Назвіть методи зменшення ризику в інвестиційній діяльності комерційних банків.

Задача № 51

Банк випустив вексель на 60 тис. грн. терміном на 90 днів зі сплатою 20 % річних. Облікова ставка НБУ становить 30 % річних, а ставка комерційного банку по депозитах — 32 % річних. Кількість днів у році — 360, кварталі — 90.

Розрахуйте, за якою ціною комерційний банк викупить свій вексель після закінчення 90-денного терміну.

ТЕМА 8. ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ

Задача № 52

Експортна компанія «В» внаслідок посилення конкуренції змушена пропонувати закордонним покупцям розрахунки на умовах відкритого рахунку.

Охарактеризуйте: 1 — основні проблеми експортера, пов'язані з переходом до таких умов розрахунків; 2 — яким чином експортний факторинг може зменшити ці проблеми.

Задача № 53

Поясніть, чому деякі підприємці часто схильні вважати, що іноземний документарний акредитив є: 1 — для експортера лише мовним зобов'язанням банку; 2 — для імпортера таким, що не забезпечує певного захисту його інтересів.

Задача № 54

Експортер отримав через свій банк повідомлення про умови іч ікри того на його ім'я імпортером безвідzivного документарного акредитива. Як банківський фахівець, дайте суттєві поради: 1 — що він ми робити з цими умовами в першу чергу; 2 — про що він повинен пам'ятати при підготовці відповідних документів.

Задача № 55

Імпортер має оформити заяву на відкриття безвідzivного документарного акредитива І звертається до свого банку з проханням про консультацію стосовно можливих «підводних рифів», яких йому слід остерігатися. Підготуйте письмову відповідь на його запит.

Задача № 56

Експортер виявив добру волю і на термінове прохання імпортера відправив йому товари літаком а не пароплавом, як це передбачалося умовами акредитива. Тепер він звертається зі скаргою, що документи представлені і для оплати з акредитива, не прийняті банком, оскільки замість коносаента він подав авіатранспорту накладну.

Дайте відповідь на скаргу, а також детально поясніть кліпну можливі шляхи виходу з такої ситуації.

Задача № 57

Використайте умовний календар на грудень, поданий нижче для того, щоб визначити: тривалість операцій спот номінально (кількість

днів); тривалість операцій спот фактично (кількість днів); дату остаточного валютування за опцією спот.

Валюта	Дні укладання угод	Робочі дні	Календарні дні	Дати валютування за спот
GBR	4			
DEM	15			
DEM	22			
CAD	14			
CAD	22			

КАЛЕНДАР НА ГРУДЕНЬ

неділя	понеділок	вівторок	середа	четвер	п'ятниця	субота
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25 різдво католиць ке	26 свято у канаді	27	28	29
30	31					

Задача № 58

А. Як американський імпортер використає форвардний ринок, що він інсіюкоєний можливим підвищенням фунта стерлінгів стосовно долара, а йому належить сплатити 2000 000 фунтів через три місяці?

Використовуючи термінологію ринку, визначте, в якій позиції (довгій чи короткій за фунтами стерлінгів) перебуває портер? Імпортер на форвардному ринку, займе довгу чи коротку позицію?

Б. Корпорація має отримати 15 000 000 канадських доларів дивідендів через два місяці і стурбована можливим послабленням канадського долара і наступні 60 днів.

1. Яким чином вона може використати форвардний ринок?
2. Яка зараз у неї позиція за канадським доларом – довга чи коротка?
3. Якою має бути позиція корпорації на форвардному ринку?

Задача № 59

Які з наведених нижче прикладів ділових операцій є спотовими? Ді :

А. Компанія купує 1 млн. німецьких марок з валютуванням на 8 серпня.

Б. Компанія продає канадські долари за 8 млн. доларів США з і (нотуванням 18 травня і продає 8 млн. доларів США для купівлі французьких франків з валютуванням на 18 травня.

В. Компанія купує 10 млн. голландських гульденів для деномінованих у гульденах цінних паперів. Одночасно з цією спотовою купівлею вона проводить форвардний продаж гульденів за долари нотуванням на день, що збігається з датою погашення інвестицій в гульденах.

Задача № 60

Клієнт американського банку знає, що йому необхідно буде через три місяці позичити євро терміном на 6 місяців. Його турбує, що відсоткова пінка євро може стати вищою через три місяці, і він хоче зафіксувати ставку євро сьогодні.

Запропонуйте способи, якими ця компанія може зафіксувати майбутню вартість позички євро уже сьогодні.

ТЕМА 9. НЕТРАДИЦІЙНІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ ТА ПОСЛУГИ

Задача № 61

Банк здав в оренду підприємству устаткування вартістю 30 тис. грн. Строк угоди — 3 роки, лізинговий процент — 10 %, періодичність орендних платежів — один раз на квартал.

1. Що таке лізинг? Його види.
2. Назвіть складові лізингового платежу.
3. Визначте розмір орендних платежів.

Задача № 62

Банк уклав із фабрикою угоду про лізинг устаткування вартістю 50 тис. грн., причому амортизація цього устаткування передбачена на рівні 95 %. Строк угоди — 2 роки, лізинговий відсоток — 8 %, періодичність орендних платежів — один раз на квартал, причому перший платіж передбачається в момент підписання орендарем протоколу про прийом обладнання.

1. Розкрийте зміст лізингової угоди,
2. Опишіть техніку лізингових операцій.
3. Визначте розмір орендних платежів.

Задача № 63

Підприємство уклало з банком спеціальний договір, згідно з яким банк купує в клієнта права на вимогу боргу. Сума боргу становить 500 тис. грн., відсоткова ставка за короткостроковими позичками — 60 % річних. Строк документообігу — до 20 днів, плата за обслуговування — 0,5 %. Розмір оплати дебіторських рахунків на даний момент дорівнює 60 %.

1. Визначте поняття факторингу.
2. Яку суму грошей одержить підприємство в момент переуступки боргу?
3. Визначте розмір оплати за користування кредитом і комісійну винагороду за виконання факторингової послуги.

Задача № 64

Фабрика відвантажила продукцію на 80 тис. грн. І вирішила укласти угоду з банком про стягнення боргу з покупця. Розмір авансу, який банк має перерахувати фабриці, — 70 %. Оплата покупцем одержаної продукції очікується в такій послідовності:

20 тис. грн. — через 5 днів після одержання фабрикою авансу; 40 тис. грн. — ще через 4 дні і 20 тис. грн. — через 7 днів. Плата за обслуговування становить 1 %.

1. Назвіть види факторингу.
2. Обчисліть комісійну винагороду банку за виконання факторингової послуги.

ТЕМА 10. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ

Задача № 66

У балансі регіонального комерційного банку та інших його документах відображені такі показники, млн. грн.

	I варіант	II варіант
1. Фактично сплачений, зареєстрований	12 000 000	24 000 000
2. Розкриті резерви, що створені за рахунок нерозподіленого прибутку	300 000	600 000

3. Дивіденди, що направлені на збільшення статутного капіталу	100 000	200 000
4. Резервні фонди	3 000 000	6 000 000
5. Недосформовані резерви під можливі збитки за кредитні операції	150 000	300 000
6. Капітальні вкладення у нематеріальні активи	50 000	100 000
7. Резерви під стандартну заборгованість інших банків	500 000	1 000 000
8. Резерви під стандартну заборгованість клієнтів за кредитними операціями	300 000	600 000
9. Результат переоцінки основних засобів	200 000	400 000
10. Прибуток поточного року	600 000	1 200 000
11. Субординований капітал	7 000 000	14 000 000
12. Акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком у портфелі банку на продаж	600	1200

13. Кошти, вкладені в інші банки на умовах субординованого боргу	1 500 000	3 000 000
--	-----------	-----------

Визначте розмір регулятивного капіталу банку.

Задача № 67

На основі наведених звітних даних комерційного банку розрахуйте норматив адекватності регулятивного капіталу, грн.:

- регулятивний капітал комерційного банку — 2 500 000;
- готівкові кошти — 12 000 000;
- банківські метали 5 000 000;
- короткострокові кредити, надані центральним органом виконавчої влади — **100000000**;
- короткострокові депозити, розміщені в банку, який має офіційний кредитний рейтинг не нижчий за «інвестиційний клас» — 18 000 000;
- короткострокові кредити, надані місцевим органам виконавчої влади — 10 000 000;
- прострочені нараховані доходи за коштами до запитання в інших банках — **1000000**;
- довгострокові депозити, розміщені в інших банках — 4 000 000;
- прострочена заборгованість за кредитами, наданими іншим банкам,- товарно-матеріальні цінності — 5 000 000;
- основні засоби— 15 000 000;

- зобов'язання за всіма видами гарантії — 400 000;
- створені резерви за активними операціями — 1 000 000.

Задача № 68

На основі звітних даних комерційного банку розрахуйте норматив поточної ліквідності та складіть висновки щодо його виконання.

Нижче наведені вимоги і зобов'язання банку з кінцевим строком погашення до 30 днів, тис. грн.:

- готівкові кошти — 10 000;
- банківські метали — 5 000;
- кошти на коррахунках, відкриті в НБУ — 7 000;
- строкові депозити, розміщені в НБУ — 3 000;
- боргові цінні папери в портфелі банку на продаж — 15 000;
- надані кредити — 40 000;
- кошти до запитання — 100 000;
- строкові депозити інших банків та клієнтів — 40 000;
- зобов'язання за всіма видами гарантій та порук — 30 000.

Задача № 69

На основі звітних даних комерційного банку розрахуйте норматив короткострокової ліквідності та складіть відповідні висновки щодо його виконання.

Нижче наведені ліквідні активи та короткострокові зобов'язання з початковим строком погашення до одного року, тис. грн.:

- готівкові кошти— 20 000;
- банківські метали— 10 000;
- кошти на коррахунках в НБУ та інших банках— 15 000;
- короткострокові кредити, надані іншим банкам — 25 000;
- кошти до запитання — 200 000;
- короткострокові кредити, одержані ВІД НБУ та інших банків,— 20000;
- короткострокові депозити інших банків клієнтів — 10 000;
- зобов'язання за всіма видами гарантій, порук, авалів — 50 000;
- зобов'язання з кредитування, надані банкам і клієнтам — 150 000.

Задача № 70

Звіт комерційного банку та розшифрування окремих рахунків активу і пасиву містить таку інформацію, млн. грн.:

- Активи банку — 520 000.
- Зобов'язання банку — 260 000.
- Сукупна заборгованість за позичками, виданими одному госпоргану, - 55000.
- Сума врахованих векселів цього позичальника — 5 000.
- Фактична заборгованість по всіх великих кредитах з урахуванням — 3 140 000.
- Фактично сформовано резервів — 2 000.

Визначте: максимальний розмір на одного контрагента; який кредит

вважається великим; оцініть платоспроможність банку з погляду всіх великих кредитів та зробіть відповідні висновки.

Задача № 71

Звіт комерційного банку про платоспроможність містить таку Інформацію, млрд, грн.

	I варіант	II варіант	III
Фактична заборгованість за всіма кредитами та урахуванням	50	60	83
Нормативна сума всіх великих кредитів	45	62	45

Обчисліть відхилення фактичної суми всіх великих кредитів від нормативної і визначте значення показника платоспроможності.

Задача № 72

Звітні дані комерційного банку містять таку Інформацію, млн. грн.:

1. Активи комерційного банку — 480 000.
2. Зобов'язання комерційного банку — 250000.
3. Позички, надані інсайдеру — 7300;
4. Суми врахованих векселів — 500.
5. Сума позабалансових вимог щодо одного інсайдера — 2 500.

6. Фактично сформований резерв — 2 000.

Визначте норматив максимального розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих одному інсайдеру, та зробіть висновки щодо дотримання цього показника.

Задача № 73

Звітні дані комерційного банку містять таку інформацію, млн. грн.:

1. Активи комерційного банку — 450 000.
2. Зобов'язання комерційного банку — 230 000.
3. Позички надані інсайдерам— 58 000.
4. Сума врахованих векселів — 15 000.
5. Сума позабалансових вимог стосовно всіх інсайдерів— 5 700.
6. Фактично сформовані резерви — 5 000,

Визначте показник максимального сукупного розміру кредитів, гарантій поручительств, наданих інсайдерам.

2 ТЕМИ КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЇ»

1. Банківські операції з векселями.
2. Операції банків з цінними паперами.
3. Інвестиційні операції банків з цінними паперами.
4. Заставні операції банків з цінними паперами.
5. Діяльність банків на міжнародному ринку цінних паперів.
6. Кредитні операції банків та їх аналіз.
7. Інвестиційні банківські операції та їх ефективність від її здійснення.
8. Механізм інвестування шляхом кредитування.
9. Операції банків в іноземній валюті та їхній аналіз.
10. Операції з торгівлі іноземною валютою на міжбанківському ринку.
11. Лізингові операції в комерційному банку: український та іноземний досвід.
12. Факторингові та форфейтингові операції майбутніх банківських угод комерційних банків.
13. Операції з дорогоцінними металами в комерційному банку.
14. Формування резервів для покриття можливих втрат від активних операцій комерційних банків.
15. Фінансова звітність банку та його оцінка діяльності.
16. Ліквідність та платоспроможність банку як основні ознаки фінансової діяльності банку.
17. Банківська система України та її розвиток.

13. Депозитні операції з фізичними особами та їх аналіз.
19. Депозитні операції комерційних банків з юридичними особами.
20. Банківські інвестиції та їх впровадження в банківську систему України.
21. Сучасна банківська система та ефективність її функціонування.
22. Міжбанківське кредитування та структура ринку міжбанківських кредитів.
23. Організація та аналіз іпотечного кредитування в комерційних банках.
24. Емісійно-касові операції та механізм їх здійснення в комерційних банках.
25. Формування резервів покриття збитків від операцій з цінними паперами.
26. Управління системою платежів і розрахунків у національній валюті.
27. Аналіз кредитування корпоративних клієнтів комерційних банків.
28. Аналіз активних та пасивних операцій в комерційному банку.
29. Кредитні операції банків та їх аналіз.
30. Основи організації та діяльності комерційних банків.
31. Аналіз активних операцій в комерційному банку.
32. Формування ресурсів комерційного банку.
33. Організація готівкового грошового обігу в Україні.
34. Кредитні відносини між НБУ і комерційними банками.
35. Організація Міжбанківських розрахунків.
36. Аналіз депозитного портфелю комерційного банку.

- 37.Формування та аналіз кредитного портфелю комерційного банку.
- 38.Комерційний кредит та операції з векселями.
- 39.Валютне регулювання та контроль в комерційному банку.
- 40.Регулювання банківської діяльності та нагляд.
- 41.Інвестиційна діяльність комерційних банків.
- 42.Розвиток та становлення лізингових операцій в комерційному банку.
- 43.Особливості маркетингової діяльності у банківській сфері.
- 44.Трастові операції комерційних банків.
- 45.Обслуговування зовнішньоекономічних зв'язків комерційних банків.
- 46.Особливості та організація економічного аналізу банківської справи.
- 47.Аналіз стану власних та залучених коштів комерційного банку.
- 48.Аналіз виконання економічних нормативів діяльності комерційного банку.
- 49.Оцінка рівня банківських ризиків.
- 50.Аналіз фінансових результатів діяльності комерційного банку.
- 51.Організація валютного ринку України.
- 52.Форми організації валютного регулювання в Україні.
- 53.Відкриття та функціонування в уповноважених банках рахунків банків-кореспондентів у іноземній валюті.
- 54.Порядок відкриття банками рахунків в іноземній валюті.
- 55.Види валютних операцій та їх аналіз у комерційному банку.
- 56.Валютні та міжнародні розрахункові операції.

- 57.Зв'язок платіжного балансу з системою національних розрахунків.
- 58.Основи організації банківського кредитування.
- 59.Організація безготівкових розрахунків у господарському обороті України,
- 60.Політика управління ліквідністю та резервами в комерційному банку.
- 61 .Організація роботи з клієнтурою.
- 62.Банківські операції з цінними паперами.
- 63.Формування капіталу комерційного банку.
- 64.Кредитний ризик: визначення і мінімізація втрат.
- 65.Формування іпотечного ринку та його аналіз в комерційних банках.
- 66.Особливості банківських електронних платежів та їх аналіз в Україні.
- 67.Рентабельність комерційних банків та шляхи її підвищення.
- 68.Формування та аналіз портфеля цінних паперів.
- 69.Аналіз діяльності Національної системи міжнародних електронних платежів.
- 70.Управління активами банку.
- 71.Управління пасивами банку.
- 72.Управління інноваціями на ринку банківських послуг.
- 73.Управління інформаційними системами банків.
- 74.Управління банківськими ризиками.
- 75.Управління персоналом банку.
- 76.Управління зовнішньоекономічною діяльністю банку,
- 77.Моделювання процесу управління банківськими ресурсами.

78. Стратегічне управління конкурентоспроможністю банку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васюренко О.В. Банківські операції: Навч. Посіб. – 5-те вид., перероб. І доп. – К.: Знання, 2006.-311с.-(Вища освіта ХХІ століття).
2. Міщенко В.І., Словянська Н.Г. Банківські операції: Підручник – К.: Знання, 2006 – 727 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
3. Череп А.В., Андросова О.Ф. Банківські операції: Навч. Посібник. – К.:Кондор, 2008. – 410с.
4. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності. – К.:2006. – 600с.

